

Dals-Eds kommun
Fokusförvaltningen
Utsikten

Utsikten
Dals-Eds Gymnasieskola

PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING 2024/2025 UTSIKTEN

Innehållsförteckning

Varför ska vi ha en plan mot kränkande behandling?	3
Vad betyder diskriminering?	4
De sju diskrimineringsgrunderna	5
Detta vill vi på Utsikten	7
Likabehandlingsgruppen 24/25.....	8
Flödesschema/Årshjul.....	9
Kartläggning och nulägesanalys.....	10
Tydliga mål och konkreta aktiviteter.....	11

Varför ska vi ha en plan mot kränkande behandling?

Det finns en lag i Sverige som heter Diskrimineringslagen. I den lagen står det att alla skolor ska ha en plan så att det inte finns diskriminering eller kränkande behandling på en skola eller arbetsplats. Det betyder att ingen elev eller personal ska bli behandlad på fel sätt eller bli mobbad.

Det finns en skollag i Sverige där det står att varje skola ska bestämma aktiviteter som ska förebygga och förhindra kränkande behandling. Det betyder att personalen som jobbar på skolan ska arbeta så att mobbning stoppas innan det börjar.

I skolan finns också en läroplan som måste följas. I den läroplanen står det bland annat om vilka mål skolan ska arbeta för.

Skolans mål är att varje elev:

- respekterar andra människors egenvärde och integritet
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa människor
- utvecklas så långt som möjligt för att kunna leva sig in i andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen
- har kunskaper om de mänskliga rättigheterna

Den här planen beskriver hur vi ska arbeta på Utsikten så att ingen blir orättvist behandlad.

Det är viktigt att alla elever, alla föräldrar och all personal vet om vad som står i planen mot kränkande behandling.

Vad betyder diskriminering?

Diskriminering betyder att en människa behandlas sämre än andra och att det har *samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna*:

- kön
- etnisk tillhörighet
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- könsidentitet eller uttryck
- religion eller annan trosuppfattning
- ålder

Ibland kan man känna sig orättvist behandlad utan att det är diskriminering. Då kan det vara en *kränkande behandling*.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering är om du *behandlas sämre* än någon annan skulle behandlas i en liknande situation. Skolan får inte diskriminera elever.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är om du behandlas sämre än någon annan skulle behandlas i en jämförbar situation, för att man använder en regel som verkar rättvis, men som blir orättvis när man använder den. Det kan till exempel handla om krav på viss längd som kan missgynna kvinnor eller krav på körkort som kan missgynna personer med funktionsnedsättning.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet kan vara när en person med funktionsnedsättning inte kan göra något som andra kan göra för att det finns hinder i verksamheten. Att få de hjälpmedel man behöver för att klara skolan kan vara en åtgärd för bristande tillgänglighet. Att få tillgång till avskild omklädnings- eller duschmöjlighet vid idrott, på grund av till exempel könsöverskridande identitet eller religions-tillhörighet, är ett annat exempel.

Trakasserier

Att trakassera är att använda förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar eller kalla någon för "fula" ord som har samband med någon av de *sju diskrimineringsgrunderna*.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är när någon blir till exempel retad, mobbad, knuffad eller utfrys.

De sju diskrimineringsgrunderna:

Diskriminering och trakasserier är förbjudet om det beror på:

Kön

Kvinnor och män kan bli diskriminerade på grund av kön. Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av kön. Detta gäller alla: män, kvinnor, samt den som vill ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Min identitet är min bild av mig själv. Den som inte känner sig som kvinna och inte heller känner sig som en man har en identitet som är könsöverskridande. En transperson har en könsidentitet som överbryggar de vanliga gränserna. Det är förbjudet att diskriminera en transperson.

En man som klär sig som en kvinna ska inte behandlas annorlunda. En kvinna som klär sig som en man ska inte behandlas annorlunda.

Det kan vara diskriminering.

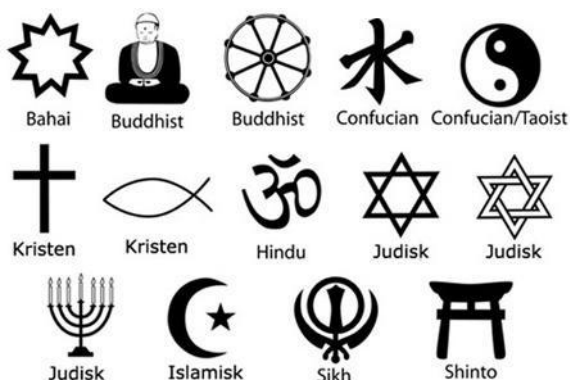
Etnisk tillhörighet

Vi människor kommer från olika länder, olika nationer. Vi har olika nationaliteter, till exempel svenskar, norrmän och finländare.

Människor har olika hudfärg. Vi kommer från olika kulturer. Vi kan tillhöra olika folk och bo i samma land. Det kan kallas att vi har olika etniska bakgrunder.

I lagen kallas det för etnisk tillhörighet. Om du behandlar en människa annorlunda för att du tycker att hon är annorlunda kan det vara diskriminering. Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av etnisk tillhörighet.

Religion eller annan Trosuppfattning

Det är förbjudet att diskriminera någon på grund av religion eller tro. Kristendom och islam är exempel på religioner.

En annan trosuppfattning kan vara ateism. Den som är ateist tror inte på någon Gud alls.

Funktionsnedsättning

En människa kan ha en funktionsnedsättning. Nedsatt syn eller nedsatt hörsel är exempel på det. Den som har allergi eller har svårt att gå har också en funktionsnedsättning.

Några funktionsnedsättningar är osynliga. Du kan inte se att en person har en funktionsnedsättning. Du kan inte se om någon behöver ha extra hjälp för att kunna förstå, koncentrera sig eller sitta still.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas om en människa blir kär i en man, i en kvinna eller både män och kvinnor. Den som blir kär i en person av samma kön kallas homosexuell.

Den som blir kär i en person av motsatt kön kallas heterosexuell.

Den som blir kär i både män och kvinnor kallas bisexuell.

Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av vem hon blir kär i. Det är diskriminering.

Ålder

Ålder berättar hur gammal en människa är. Du får inte behandla en människa annorlunda på grund av hennes ålder.

Detta vill vi på Utsikten:

Vi vill att Utsikten ska vara en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Utsikten ska vara en trygg skola där alla kan känna att man lär sig nya saker och där man kan utvecklas som människa.

Rektor har ansvar för:

- att varje nytt läsår se till att det finns en plan mot kränkande behandling.
- att alla elever ska känna sig trygga och trivas i skolan.
- att alla på skolan ska veta vad som står i planen mot kränkande behandling och följa det som står i planen.

Pedagoger har ansvar för:

- att eleverna i början av ett nytt läsår får veta vad som står i skolans plan mot kränkande behandling.
- att föräldrar får veta vad som står i planen mot kränkande behandling.

All personal på Utsikten har ansvar för:

- att följa planen mot kränkande behandling och arbeta aktivt för att förebygga diskriminering, trakasserier, bristande tillgänglighet och kränkande behandling.
- att vara goda förebilder.

Eleverna ska:

- vid varje nytt läsår arbeta med frågor om skolans värdegrund, likabehandling, inflytande och trivselregler.
- på klassråd/mentorstid prata om hur det är i gruppen, vad som är bra och vad man kan göra för att det ska bli bättre.
- i oktober varje läsår fylla i en enkät om trivsel och mars varje läsår fylla i en enkät om trivsel, likabehandling och kränkande behandling.
- säga till sin mentor eller en vuxen på skolan om man har upplevt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Elevrådet ska få:

- tycka till om skolans plan mot kränkande behandling och ha en stående punkt på varje möte där diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling diskuteras.
- veta resultatet på elevernas trivselenkät. Det är rektor som berättar för elevrådet om detta. Därefter informeras övriga elever av skolledningen.

Skolan ska:

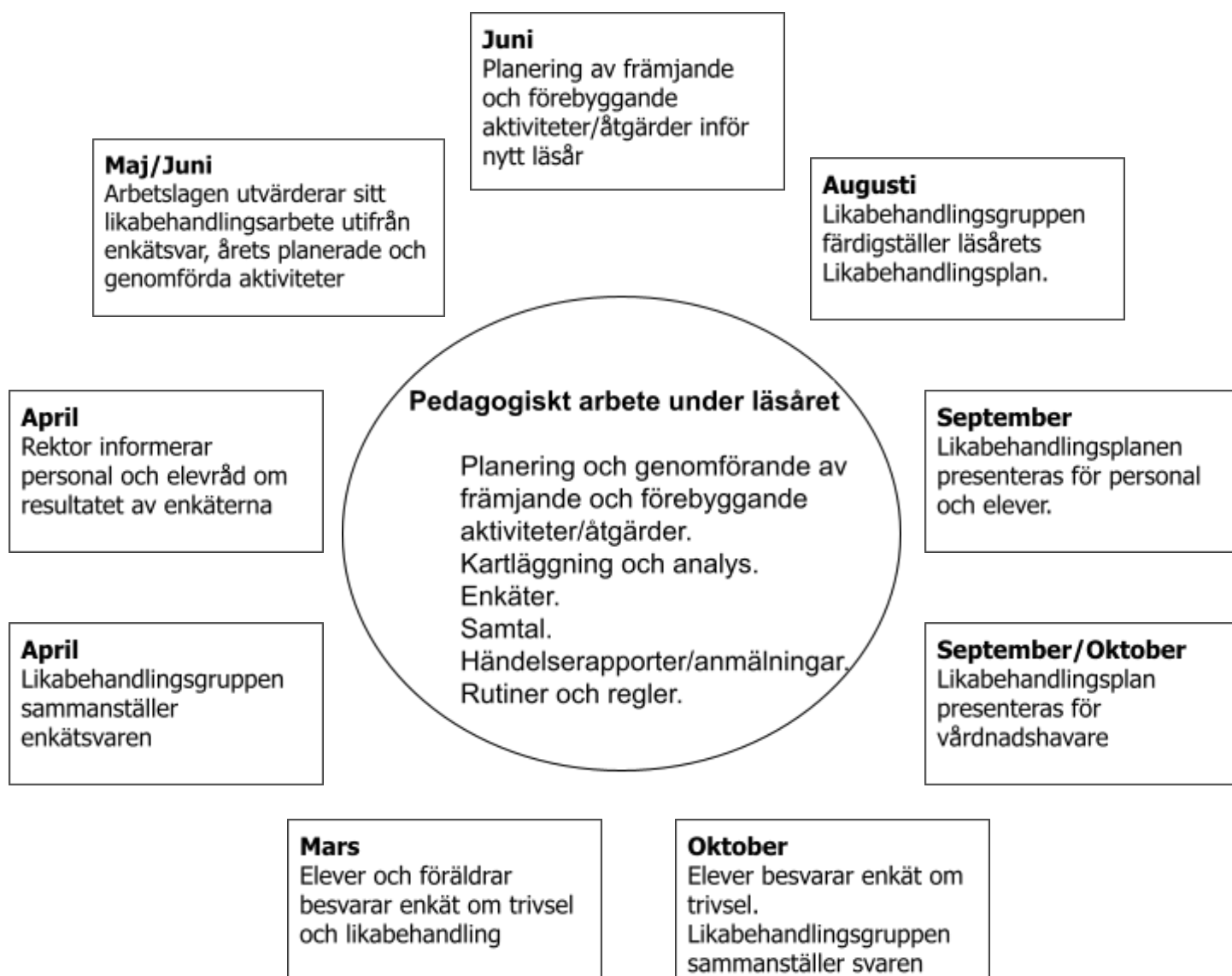
- ha en stående punkt på varje arbetslagsmöte där elevvård med fokus på kränkande behandling kan diskuteras.
- ha ett elevhälsoteam, EHT, som jobbar förebyggande så att elever och personal trivs och är trygga på skolan. I teamet ingår rektorer, skolsköterska, kurator, SYV och specialpedagog.
- noga tänka igenom hur våra olika möten ska planeras; vilken lokal som ska användas, hur deltagarna sitter, hur mötet inleds, genomförs och avslutas. Ingen deltagare på mötet ska behöva gå ut som en förlorare.
- genomföra en elevenkät om trivsel, likabehandling och kränkande behandling i oktober/mars varje år.
- ansvara för att det alltid finns personal nära eleverna, till exempel vid raster, skolans slut och vid omklädningsrummen i anslutning till idrott.
- se till så att det alltid finns personal som äter med eleverna i matsalen. All personal som äter med eleverna ska hjälpa till under måltiderna och se till att ingen elev sitter ofrivilligt ensam.
- göra gruppindelningarna av eleverna vid lärarledda aktiviteter.
- ha en samtyckesblankett där varje elev fyller i ja/nej gällande fotografering i skolan.
- aktivt arbeta för att alla använder ett vårdat språk och goda ord om varandra.

Likabehandlingsgruppen

Ansvariga för arbetet med plan mot kränkande behandling på Utsikten under läsåret 2024-2025 är:

Mats Bergling, rektor
Annelie Särud, bitr rektor

Flödesschema/Årshjul:

Kartläggning och nulägesanalys

För att veta vad Utsikten främst behöver göra för att förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling krävs en kartläggning av nuläget. Detta görs genom:

- Enkät höst och vår. Utsiktens elever svarar på en trivselenkät under höst- respektive vårterminen. Utvärderingen av enkätsvaren ger aktuell kännedom om elevernas trivsel och inflytande samt förekomsten av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.
- Dagliga observationer. Skolledning och personal är observanta på att det sociala samspelet i exempelvis korridorer, matsal och klassrum, ingriper om situationen kräver detta och informerar därefter arbetslag/EHT/skolledning om händelsen.
- Utvecklingssamtal. Alla elever har utvecklingssamtal med sin mentor/mentorer där elevens sociala hälsa kan lyftas. Vid behov kan mentor gå vidare till arbetslag/EHT.
- EHT sammanställer alla händelserapporter som kommit in till teamet under läsåret. Utifrån sammanställningen planeras och beskrivs EHT:s arbete i Elevhälsoplanen inför nästkommande läsår.

Utsiktens arbete med diskrimineringsgrunderna:

Kränkande behandling och bristande tillgänglighet är med i arbetet varje läsår.

Under läsåret 24/25 kommer även fokus att läggas på:

- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning

Under läsåret 25/26 kommer även fokus att läggas på:

- Funktionsnedsättning
- Ålder

Under läsåret 26/27 kommer även fokus att läggas på:

- Könsoverskridande identitet
- Sexuell läggning
- Kön

Tydliga mål och konkreta aktiviteter

Varje arbetslag formulerar tydliga utvärderingsbara aktiviteter, om hur och när de kommer arbeta utifrån läsårets gemensamma mål i planen mot kränkande behandling, för sin elevgrupp/personalgrupp.

Läsåret 2024-25 kommer fokus att läggas på:

Etnisk tillhörighet

Mål: Alla elever ska oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet ha samma rättigheter och möjligheter

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Alla elever ska oavsett religion eller annan trosuppfattning ha samma rättigheter och möjligheter

Kränkande behandling

Mål: Alla elever ska känna sig trygga i och välkomna på skolan.

Bristande tillgänglighet

Mål: Alla elever ska oavsett funktionsnedsättning kunna delta på likvärdiga villkor utan hinder i form av bristande tillgänglighet.

Varje arbetslag planerar och genomför aktiviteter kring de diskrimineringsgrunder som är aktuella för läsåret och samt kränkande behandling. Utvärdering görs i samband med aktivitet samt i slutet av läsåret.